

Dianthus deltoides

Foto: Peter Hellings

Nomenclatuur/Etymologie

De geslachtsnaam *Dianthus* is afgeleid van de Griekse woorden (*dios*), wat 'goddelijk' betekent, en (*anthos*), wat 'bloem' betekent. De naam *Dianthus* betekent letterlijk 'goddelijke bloem', een naam die vermoedelijk werd gegeven door de Griekse botanicus Theophrastus. De soortaanduiding *deltoides* is afkomstig van het Griekse (*deltoeidēs*), wat 'driehoekig' of 'driehoekig van vorm' betekent, verwijzend naar de vorm van de schutblaadjes (bracteeën) die zich aan de basis van de bloemkelk bevinden. De Nederlandse naam is Gewone heideanjer.

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com
Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com
Webmaster: webmasternrv@gmail.com

Website: nrvwebsite.nl
Facebook: <https://www.facebook.com/groups/505404964892414>

Taxonomie

Dianthus deltoides is ingedeeld in het plantenrijk (*Plantae*), de orde van de Anjerachtigen (*Caryophyllales*), de familie van de Anjerfamilie (*Caryophyllaceae*), het geslacht *Dianthus* en de soort *Dianthus deltoides*. De soort behoort binnen het geslacht *Dianthus* tot de sectie *Dianthus*.

Synoniemen

Enkele synoniemen voor *Dianthus deltoides* zijn onder andere *Dianthus crenatus*, *Dianthus glaucus*, *Dianthus suecicus*, *Dianthus montanus*, *Dianthus alpestris* en *Dianthus microlepis* (hoewel de laatste soms als aparte soort wordt beschouwd). Het gebruik van synoniemen kan per regio of door de geschiedenis heen verschillen.

Variëteiten en Cultivars

Er zijn enkele botanische variëteiten van *Dianthus deltoides* beschreven, waaronder *Dianthus deltoides* var. *alpinus* (een kleinere, alpien groeiende vorm) en *Dianthus deltoides* var. *erectus*. In de tuinbouw zijn echter vooral de cultivars populair.

- *Dianthus deltoides* 'Albus': Een cultivar die wordt gekenmerkt door zijn zuiver witte bloemen.
- *Dianthus deltoides* 'Brilliant': Staat bekend om zijn helderrode tot karmozijnrode bloemen en een rijke bloei.
- *Dianthus deltoides* 'Flashing Light': Een populaire cultivar met dieprode, bijna scharlakenrode bloemen en vaak donkerder, bronskleurig blad.
- *Dianthus deltoides* 'Arctic Fire': Een cultivar met witte bloemen die een opvallend rood oog of een rode ring in het midden hebben.
- *Dianthus deltoides* 'Microchip': Een kleinere, compacte cultivar die geschikt is voor rotstuinen, vaak met roze bloemen.
- *Dianthus deltoides* 'Roseus': Een cultivar met bloemen in verschillende heldere tinten roze.
- *Dianthus deltoides* 'Vampire': Een relatief nieuwe cultivar die wordt gewaardeerd om zijn diep wijnrode tot bordeauxrode bloemen.
- *Dianthus deltoides* 'Leuchtfunk': Een synoniem of nauw verwante selectie van 'Flashing Light' met zeer helderrode bloemen.

Familie

Dianthus deltoides behoort tot de familie *Caryophyllaceae*, de Anjerfamilie. Dit is een grote familie van bloeiende planten die wereldwijd voorkomt en vele bekende tuin- en wilde planten omvat, waaronder anjers (*Dianthus*), zeepkruid (*Saponaria*) en gipskruid (*Gypsophila*).

Hoogte

De hoogte van *Dianthus deltoides* varieert van 15 tot 30 centimeter. De plant vormt dichte, kruipende matten van blad, waaruit de bloemstelen omhoog komen.

Bloemkleur

De bloemkleur van de wilde soort is doorgaans roze tot rood, vaak met een donkerder ring of patroon ('oog') in het midden van de bloem. Cultivars zijn beschikbaar in zuiver wit, verschillende tinten roze, karmozijnrood en dieprood.

Bladkleur

Het blad van *Dianthus deltoides* is blauwgroen tot groen. Het is smal, lineair tot lancetvormig en staat tegenover elkaar. Sommige cultivars, zoals 'Flashing Light', kunnen onder invloed van zonlicht bronsgroene tot donkerdere, bijna paarsachtige tinten vertonen.

Bloeiperiode

De bloeiperiode is relatief lang en valt voornamelijk in de vroege zomer, van juni tot augustus. Met het regelmatig verwijderen van uitgebloeide bloemen (*deadheading*) kan een nabloei tot in september worden gestimuleerd.

Standplaats

Dianthus deltoides gedijt het beste op een zonnige standplaats. De plant vereist goed doorlatende, bij voorkeur kalkrijke tot neutrale, lichte grond. Hij is tolerant ten opzichte van droogte en matig voedselarme grond, wat hem ideaal maakt voor rotstuinen, randen, hellingen en groene daken.

Herkomst

De Gewone heideanjer (*Dianthus deltoides*) is inheems in grote delen van Europa en gematigd Azië. De soort komt voor van West-Europa (inclusief IJsland en Spanje) tot Oost-Siberië en China. Hij groeit vaak op droge, zanderige, grasachtige of heideachtige plaatsen.

Soort gewas

Het is een overblijvende, laagblijvende, kruidachtige plant. De plant heeft een zodevormende tot tapijtvormende groeiwijze en wordt vaak gecategoriseerd als een bodembedekker of een rotsplant.

Vermeerderingswijze

Dianthus deltoides kan op verschillende manieren worden vermeerderd. De meest gebruikelijke methoden zijn zaaien, delen van de pollen of het nemen van stekken. Zaaien is eenvoudig. Het delen van de plant kan in het voorjaar of na de bloei. Stekken, genomen in de

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com

Website: nrvwebsite.nl

Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com

Facebook: <https://www.facebook.com/groups/505404964892414>

Webmaster: webmasternrv@gmail.com

zomer, worden gebruikt voor de vermeerdering van specifieke cultivars om de eigenschappen van de moederplant te behouden.

Klimaatzone (USDA-zones)

Dianthus deltoides is een zeer winterharde plant en wordt doorgaans ingedeeld in USDA winterhardheidszones 3 tot en met 9. Dit betekent dat de plant zeer lage temperaturen kan verdragen, op voorwaarde dat de drainage van de grond goed is.

Insecten

De bloemen van de heideanjer zijn aantrekkelijk voor verschillende insecten, met name bijen en vlinders, die de plant bezoeken voor nectar. De plant kan incidenteel last hebben van bladluizen en rupsen. Een groter risico vormt wortelhalsrot of kroonrot, wat optreedt bij te natte of slecht doorlatende grond en vaak in verband staat met schimmels.

Bronvermelding:

<https://www.worldfloraonline.org/taxon/wfo-0000523498>

<https://powo.science.kew.org/taxon/urn:lsid:ipni.org:names:152912-1>

<https://www.tuinadvies.be/plantengids/103/dianthus-deltoides>

<https://www.missouribotanicalgarden.org/PlantFinder/PlantFinderDetails.aspx?taxonid=279294>

<https://www.rhs.org.uk/plants/6034/dianthus-deltoides/details>

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/Etymologie	<i>Dianthus</i> ('goddelijke bloem') en <i>deltoides</i> ('driehoekig van vorm', verwijzend naar schutblaadjes)
Taxonomie	Rijk: <i>Plantae</i> , Familie: <i>Caryophyllaceae</i> , Geslacht: <i>Dianthus</i> , Soort: <i>Dianthus deltoides</i>
Synoniemen	<i>Dianthus crenatus</i> , <i>Dianthus glaucus</i> , <i>Dianthus suecicus</i> , <i>Dianthus montanus</i> , <i>Dianthus alpestris</i> , <i>Dianthus microlepis</i>
Variëteiten en Cultivars	Var. <i>alpinus</i> , var. <i>erectus</i> . Cultivars: 'Albus' (wit), 'Brilliant' (helderrood), 'Flashing Light' (dieprood), 'Arctic Fire' (wit met rood oog), 'Vampire' (wijnrood)
Familie	<i>Caryophyllaceae</i> (Anjerfamilie)
Hoogte	15 tot 30 centimeter
Bloemkleur	Roze tot rood (wild), wit, roze, karmozijnrood, dieprood (cultivars)
Bladkleur	Blauwgroen tot groen (soms bronsachtig bij cultivars)
Bloeiperiode	Juni tot augustus (met mogelijke nabloei tot september)
Standplaats	Zonnig; goed doorlatende, lichte, kalkrijke tot neutrale grond
Herkomst	Inheems in grote delen van Europa en gematigd Azië
Soort gewas	Overblijvende, kruidachtige bodembedekker/rotsplant
Vermeerderingswijze	Zaaien, delen van de pollen, stekken
Klimaatzone (USDA-zones)	3 tot 9
Insecten	Aantrekkelijk voor bijen en vlinders; kan last hebben van bladluizen en rupsen